

e-biuletyn

nasz region

nr 5 | 2015

Biuletyn Informacyjny
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

- ▶ W partnerstwie jest moc
- ▶ Rozwiązanie na trudne czasy
- ▶ JESSICA atrakcyjna dla wielkopolskich miast

Kryteria do kolejnych naborów

Podczas drugiego posiedzenia Komitetu Monitorującego WRPO 2014+, które odbyło się 16 czerwca, przyjęto kryteria formalne i merytoryczne wyboru projektów dla poszczególnych działań i poddziałań Programu oraz zmieniono niektóre z wcześniej przyjętych. Łącznie Komitet zatwierdził ponad 30 nowych warunków oceny do przyszłych naborów wniosków.

W trakcie spotkania, któremu przewodniczył Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego

i przewodniczący KM, przedstawiono również Projekt Strategii komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020 oraz zatwierdzono Projekt Strategii komunikacji Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności KM i podjętych decyzji można znaleźć na stronie: <http://www.wrpo.wielkopolskie.pl> w zakładce: O programie. ■

(ŁK)

W trakcie obrad Komitetu Monitorującego

foto: Archiwum UMWW

Już działa Lokalny System Informatyczny!

Pod koniec maja, wraz z ogłoszeniem pierwszego naboru w ramach WRPO 2014+, zaczął oficjalnie funkcjonować Lokalny System Informatyczny (LSI 2014+), który ma być pomocnym i użytecznym narzędziem wspomagającym beneficjentów w procesie wnioskowania o dofinansowanie. System umożliwia wypełnianie i wysyłanie wniosków konkursowych drogą elektroniczną.

Wnioski online

Głównym zadaniem LSI jest wspomaganie zarządzania i wdrażania WRPO 2014+, zmniejszenie obciążeń administracyjnych beneficjentów oraz usprawnienie i przyspieszenie pracy instytucji zaangażowanych we wdrażanie programu. Aby zgłosić wniosek o do-

finansowanie drogą elektroniczną, należy najpierw zarejestrować konto w systemie, następnie zalogować się i wybrać konkurs, w którym chce się uczestniczyć. W wypełnianiu wniosku krok po kroku pomaga instrukcja. Po wypełnieniu gotowy wniosek zostanie przesłany w wersji elektronicznej do instytucji organizującej konkurs. LSI posiada rozwiązania minimalizujące ryzyko popełnienia błędów. Zawiera niezależne funkcje zapisu danych, co w praktyce uniemożliwia ich utratę.

System jest bezpieczny. Dostępny jest także dla osób niepełnosprawnych.

Można się z nim połączyć odwiedzając stronę WRPO 2014+ (www.wrpo.wielkopolskie.pl) lub bezpośrednio wpisując adres lsi.wielkopolskie.pl. ■

W partnerstwie jest moc

***Rozmowa z Grzegorzem Sapińskim,
prezydentem Kalisza i prezesem
Stowarzyszenia Aglomeracja
Kalisko-Ostrowska.***

Grzegorz Sapiński

foto. Tomasz Ślaski

■ **Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego i Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska podpisały umowę dotyczącą Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Czego spodziewacie się po wdrożeniu ZIT w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej?**

■ Spodziewamy się przyspieszenia rozwoju Kalisza, ale również rozwoju innych miast i całego regionu. Liczymy na lepsze kontakty z naszymi sąsiadami. W tym kontekście szczególnie ważna staje się dobra współpraca i partnerskie podejście do tak ambitnych zadań nie tylko największych ośrodków Aglomeracji Kalisza i Ostrowa Wielkopolskiego, ale wszystkich 24 gmin, które ją tworzą. I, co warto podkreślić, każda z nich jest jednakowo ważna w tym projekcie.

■ **Jakie są najważniejsze zadania Aglomeracji, które można by realizować poprzez ZIT?**

■ Rozbudowa infrastruktury transportowej i promocja transportu publicznego. Rozumiem przez to publiczny transport ekologiczny, tabor niskoemisyjny, czyli zakup nowoczesnych autobusów komunikacji miejskiej, a także międzymiastowej, budowę i przebudowę przystanków autobusowych (wiaty, zatoki), a także informację dla pasażerów. Zamierzamy

rozbudować i unowocześnić system informowania pasażerów, m.in. wprowadzić tablice informacyjne na przystankach. Wszystko po to, by poruszanie się po naszym regionie było łatwiejsze i szybsze. Dlatego myślimy też o stworzeniu zintegrowanego centrum przesiadkowego.

■ **Czym konkretnie będzie centrum przesiadkowe, gdzie ma powstać i jakie spełniać zadania?**

■ Centrum przesiadkowe będzie miejscem, gdzie skupi się komunikacja całej Aglomeracji, ze sprawnym ośrodkiem nadzoru ruchu drogowego i zarządzania transportem zbiorowym. Mieszkańcy będą mogli stąd wszędzie dojechać, przesiadać się nie tylko z autobusu do pociągu i odwrotnie, ale również będą mogli dotrzeć tu z miasta rowerem, bo zostaną zbudowane ścieżki pieszo-rowerowe. Planujemy lokalizację cen-

trum w okolicach dworca kolejowego i Galerii Amber w Kaliszu. Powstaną tam parkingi: rowerowy, autobusowy, ze stanowiskami dla autobusów dalekobieżnych i regionalnych. To wszystko znacząco usprawni komunikację. Liczymy, że spowoduje wzrost liczby osób korzystających z transportu publicznego i rowerowego. Zależy nam na ograniczeniu zanieczyszczeń do środowiska. Niebagatelne znaczenie ma oczywiście bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

■ **Czyli stawiacie przede wszystkim na poprawę transportu publicznego?**

■ Nie tylko. Za bardzo ważne zadanie uznajemy też budowę spójnej, aglomeracyjnej sieci ścieżek rowerowych, by zachęcić mieszkańców do korzystania z tego sposobu przemieszczania się. Pragniemy promować „czysty” i nowoczesny transport.

Propozycje projektów pozakonkursowych wskazanych w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla rozwoju Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej:

1. Regionalna zintegrowana infrastruktura informacji przestrzennej Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej,
2. Rozwój systemu komunikacji publicznej Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej – Ostrów Wielkopolski,
3. Rozwój systemu komunikacji publicznej Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej – Kalisz,
4. Rozbudowa ulic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 450 na odcinku od „Rogatki” do granicy Kalisza.

■ **W Pana wypowiedziach często pojawia się słowo „integracja”...**

■ Oczywiście, jest ona ważna nie tylko na poziomie naszej aglomeracji, ale także w szerszym planie. Chciałbym, jako prezydent Kalisza, aby Aglomeracja Kalisko-Ostrowska, dzięki wsparciu środków ZIT, stała się ważnym ogniwem województwa wielkopolskiego. Ogniwem, o które trzeba dbać i z którym trzeba się liczyć, bo współistnieje ono harmonijnie z całością Wielkopolski. To się dzieje już w tej chwili, ale nadal jest wiele elementów, które można jeszcze lepiej dopasować, by przyniosły korzyść w skali województwa i kraju.

■ **Czy przygotowywane właśnie „Studium zrównoważonego rozwoju transportu Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej” będzie miało kluczowe znaczenie dla wdrażania projektów w ramach ZIT?**

■ Celem studium jest zbadanie systemu transportowego obecnie funkcjonującego na terenie AKO i określenie propozycji przyszłego rozwoju, różnych wariantów. Jest to pierwszy tego typu dokument opracowany dla tego obszaru. Na podstawie jego zapisów mogą być realizowane przyszłe inwestycje – w tym w ramach ZIT. Dlatego jego opracowanie jest konieczne i zgodne z ideą ożywienia w naszym regionie.

■ **Jaki wpływ na wybór przedsięwzięć do realizacji mają gminy tworzące AKO?**

■ W ramach ZIT przewidziano nabór projektów pozakonkursowych, których lista została opracowana

wspólnie przez wszystkie 24 gminy tworzące Aglomerację oraz nabór konkursowy, gdzie beneficjenci – czyli jednostki samorządu terytorialnego będą składać wnioski – propozycje przedsięwzięć projektowych. Należy podkreślić, że zgodnie z ideą ZIT zgłaszane projekty nie ograniczają się do terytorium jednego samorządu, lecz mają współtworzyć kompleksowe, partnerskie przedsięwzięcia, dla rozwiązania problemów zidentyfikowanych w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla AKO.

■ **Czy są już gotowe projekty, które mogą być objęte ZIT? Jeśli tak, to jakie?**

■ Nie ma jeszcze gotowych projektów, są natomiast propozycje zawarte w fiszkach projektowych, co znaczy, że trwają prace nad przyszłymi przedsięwzięciami. Przyznanie dofinansowania na ich realizację będzie odbywać się w trybie konkursowym.

Wskazane zostały także cztery propozycje projektów pozakonkursowych, które – najogólniej mówiąc – dotyczą poprawy systemu komunikacji publicznej oraz rozbudowy ulic w ciągu drogi wojewódzkiej 450. Są to strategiczne inwestycje, które stanowią pakiet działań służących zrównoważonemu rozwojowi AKO.

■ **Czy znany jest już harmonogram wdrażania działań związanych z ZIT w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej? Kiedy zostaną ogłoszone pierwsze konkursy?**

■ Obecnie jesteśmy na etapie uzgadniania harmonogramu naboru wniosków z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. Propozycja Stowa-

rzyszenia jest następująca – w pierwszej kolejności planujemy uruchomić konkurs, w ramach WRPO 2014+, w czwartym kwartale 2015 roku (listopad), w zakresie Priorytetu Inwestycyjnego „Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw”, w którym do wydania będzie 1.160.000 euro. Jeśli nie okaże się to możliwe, to proponujemy ogłoszenie konkursu, również w czwartym kwartale 2015 roku (listopad-grudzień), w ramach Priorytetu

Inwestycyjnego: „Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego”, na co przeznaczone będą dwa miliony euro.

Liczymy przy tym na ewentualne wskazówki Urzędu Marszałkowskiego oraz Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego, aby jak najlepiej wykorzystać możliwości ZIT. ■

Rozmawiała
Małgorzata Linettej

Rozwiązanie na trudne czasy

Ekonomia społeczna (ES) to dziedzina, która staje się w naszym kraju coraz bardziej popularna. Tworzy nie tylko miejsca pracy, ale też przyczynia się do włączenia do życia społecznego osób, które do tej pory miały niewielkie szanse powrotu na rynek pracy. Choć daleko nam do europejskiej czołówki, powoli gonimy inne kraje UE, gdzie sektor ekonomii społecznej tworzy blisko milion instytucji! Zintensyfikowanie działań na rzecz rozwoju tego obszaru ma nastąpić w najbliższych latach. Według Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, w latach 2014-2020 w sektorze ES ma powstać ponad trzydzieści tysięcy nowych miejsc pracy. Na ten cel przeznaczonych zostanie prawie 3 mld zł.

Pomóc tym, którym żyje się trudniej

Ekonomia społeczna, zwana też w niektórych krajach europejskich ekonomią solidarności czy ekonomią obywatelską, jest szerokim pojęciem, które do tej pory nie doczekało się jednej spójnej definicji. Ekspertki odwołują się najczęściej do pojęcia „przedsiębiorstwa społecznego”, które w swojej strukturze spełnia wszystkie kryteria, przypisane ekonomii społecznej. W uproszczeniu możemy zatem przyjąć, że ekonomia społeczna jest dziedziną, w której nad zysk finansowy przedkładany

jest zysk społeczny, widoczny np. w aktywizacji zawodowej bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. By przedsiębiorstwo można było uznać za społeczne, powinno spełniać określone warunki ekonomiczne, jak i społeczne. Do pierwszej grupy zaliczane są dość typowe cechy każdego przedsiębiorstwa: m.in. prowadzenie działalności ekonomicznej; niezależność i suwerenność instytucji w stosunku do instytucji publicznych; podejmowanie ryzyka ekonomicznego; zatrudnianie choćby nielicznego płatnego personelu. Z kolei wśród najważniejszych kryteriów społecznych pojawiają się: wyraźna orientacja na społecznie użyteczny cel przedsięwzięcia, oddolny, obywatelski charakter inicjatywy, możliwie demokratyczny system zarządzania, wspólnotowy charakter działania.

Oddolne działania aktywizacyjne

W Polsce popularnymi formami podmiotów ekonomii społecznej są różne typy spółdzielczości. Przede wszystkim spółdzielnie pracy (ich działalność opiera się na prowadzeniu wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków), spółdzielnie inwalidów (zatrudniają niepełnosprawnych, a główny nacisk kładą na rehabilitację zawodową) oraz cieszące się największym powodzeniem spółdzielnie socjalne, które zakładają mogą osoby bezrobotne oraz zagrożone marginali-

zacja i wykluczeniem społecznym, wspólnie realizujące cele społecznej i zawodowej reintegracji. Chodzi zatem o działalność mającą odbudowywać oraz umacniać u osób objętych takimi działaniami umiejętności uczestniczenia w życiu społecznym oraz pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, życia i pobytu. W ramach ES funkcjonują też Centra Integracji Społecznej (CIS), które prowadzą programy służące reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i Kluby Integracji Społecznej (KIS) udzielające przede wszystkim pomocy indywidualnej. Ich działalność polega głównie na odbudowywaniu i podtrzymywaniu więzi społecznych. Pozwalają także podnieść kwalifikacje zawodowe osobom, które nie potrafią samodzielnie odnaleźć się na rynku pracy. Mówiąc o ekonomii społecznej, nie można zapomnieć o Zakładach Aktywności Zawodowej, zatrudniających głównie osoby niepełnosprawne z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Osobną grupę podmiotów tworzą instytucje o charakterze pożytku publicznego, a więc organizacje pozarządowe.

Finansowe wsparcie

W rozwoju ekonomii społecznej w ostatnich latach istotną rolę odegrały Fundusze Europejskie. Z badań ewaluacyjnych, przeprowadzonych na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju wynika, że w latach 2007-2013 środki EFS były ważnym impulsem do powstawania spółdzielni socjalnych. Dzięki unijnym dotacjom utworzono ponad trzy tysiące miejsc pracy. Poprawił się dostęp do aktywizacji zawodowej w centrach i klubach integracji społecznej oraz zakładach aktywności zawodowej. Wielkopolska jest jednym z re-

gionów, w których ekonomia społeczna rozwijała się najszybciej.

– Nasze województwo zostało podzielone na pięć subregionów, w ramach których działały Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES), udzielające wsparcia poszczególnym podmiotom ES. Ich działalność finansowana była w ramach Poddziałania 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, na którego realizację przeznaczono 70 milionów złotych – wyjaśnia Sylwia Wójcik, dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. – Prawie co dziesiąta spółdzielnia funkcjonująca w Polsce została założona na terenie województwa wielkopolskiego! Liczba podmiotów ekonomii społecznej w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców regionu w 2014 roku kształtowała się na poziomie dziesięciu instytucji, dzięki czemu Wielkopolska plasowała się pod tym względem na drugiej pozycji w Polsce – dodaje.

Nowe możliwości

W latach 2014-2020 wsparcie dla ekonomii społecznej będzie możliwe dzięki środkom Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) oraz regionalnych programów operacyjnych. Pomoc w ramach POWER koncentruje się przede wszystkim na poprawie ram funkcjonowania polityki społecznej, w tym polityki służącej rozwojowi ekonomii społecznej. Program obejmuje: wdrożenie systemowych rozwiązań, umożliwiających funkcjonowanie instytucji wspierających przedsiębiorczość społeczną w zakresie usług, szkoleń i doradztwa oraz przygotowanie i wdrożenie zwrotnych mechanizmów finansowania przedsiębiorstw

społecznych. W ramach POWER na wsparcie ekonomii społecznej zarezerwowano ponad 42 mln euro (ok. 170 mln zł).

Odrębna pula pieniędzy na rozwój ES dostępna jest też w 16 regionalnych programach operacyjnych.

– W Wielkopolsce w ramach Działania 7.3 Ekonomia społeczna WRPO 2014+ akredytowane Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej realizować będą kompleksowe projekty w zakresie bezzwrotnego wsparcia dotacyjnego, a także usług animacyjnych i inkubacyjnych oraz usług biznesowych kierowanych do istniejących przedsiębiorstw społecznych. Możliwe będzie także podniesienie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników podmiotów ES. Dodatkowo Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizować będzie projekt z zakresu koordynacji ekonomii społecznej. Na realizację zadań w ramach Działania 7.3 zarezerwowano 163 miliony złotych. Ponadto wsparcie inwestycyjne na rzecz podmiotów ekonomii społecznej w zakresie przebudowy, rozbudowy oraz wyposażenia obiektów ekonomii społecznej dostępne będzie w ramach Działania 9.2 Rewitalizacja obszarów problemowych, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – podkreśla Sylwia Wójcik.

Tak to działa

O tym, że przedsiębiorstwo społeczne może być dobrym pomysłem na biznes z ludzką twarzą, przekonało się pięć przedsiębiorczych, kreatywnych i zdeterminowanych mieszanek Poznania: Danuta Przepiórska, Paulina Goclik-Leśniowska, Sylwia Kończak, Monika Kasprowicz i Iwona Wieczorek. Panie postanowiły połączyć siły i wspólnie zrealizować marzenia o własnej firmie. Tak powstała Spółdzielnia Socjalna „Anima”,

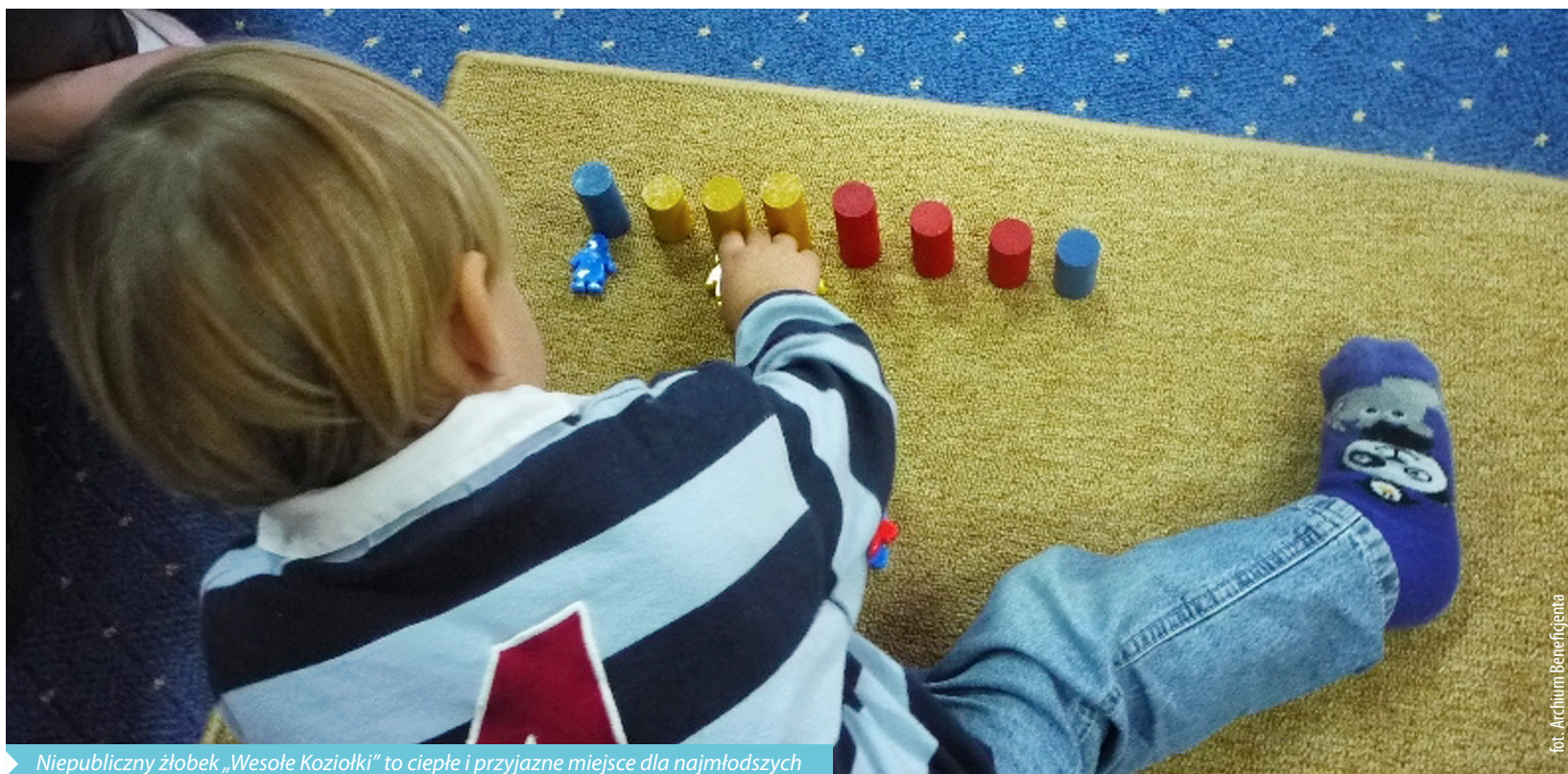
w ramach której działa Niepubliczny Żłobek „Wesołe Koziółki”.

– *Chciałyśmy nie tylko spróbować swoich sił w biznesie, ale też realizować się zawodowo. Ponieważ cztery z nas to pedagożki, myślałyśmy o czymś związanym z edukacją małych dzieci. Pierwszy pomysł: prywatne przedszkole. Po namyśle doszłyśmy jednak do wniosku, że lepszym rozwiązaniem, bardziej odpowiadającym na zapotrzebowanie społeczne, będzie żłobek. Brakowało nam pieniędzy na rozruch. Znajoma poradziła, byśmy udały się do Stowarzyszenia na Rzecz Spółdzielni Socjalnych. Na miejscu dowiedziałyśmy, że nasz pomysł możemy „ubrać” w formie spółdzielni. Po zapoznaniu się ze specyfiką tej działalności, doszłyśmy do wniosku, że jest to dla nas idealne rozwiązanie. Zostałyśmy zakwalifikowane do projektu i tak zaczęła się nasza nowa zawodowa przygoda – mówi Paulina Goclik-Leśniowska, członkini Spółdzielni Socjalnej „Anima”.*

Od pomysłu do realizacji

Spółdzielnia istnieje na rynku od 2012 roku. Powstała w ramach projektu „Wspólna praca nas wzbogaca!” realizowanego przez poznańskie Stowarzyszenie na Rzecz Spółdzielni Socjalnych w ramach Poddziałania 7.2.2 „Wsparcie ekonomii społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Panie wzięły udział m.in. w cyklu specjalistycznych szkoleń z zakresu prawnych aspektów funkcjonowania spółdzielni socjalnej, zarządzania firmą, księgowości, marketingu i promocji. Otrzymały też dotację w wysokości 60 tys. zł.

– *Pieniądze przeznaczyłyśmy na dostosowanie budynku na potrzeby żłobka, opłacenie badań mikrobiologicznych wody, a także wyposażenie placówki. Przez rok korzystałyśmy również ze wsparcia pomostowego, które mogły-*

śmy przeznaczyć na opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy – opowiada pani Paulina.

Niepubliczny Żłobek „Wesołe Koziołki” od początku świadczy kompleksowe usługi opieki nad dziećmi w wieku od sześciu miesięcy do trzech lat (z możliwością przedłużenia pobytu dziecka w żłobku do ukończenia przez nie czterech lat). To ciepłe i przyjazne miejsce, w którym najmłodszy czują się jak w domu – komfortowo i bezpiecznie. Do dyspozycji maluchów są dwie duże sale dydaktyczno-opiekuńcze i ogródek. Placówka otwarta jest codziennie od 7.00 do 17.00 (z możliwością przedłużenia pobytu dziecka). Zajęcia prowadzone są w małych, ośmioosobowych grupach. W poznańskim żłobku realizowany jest specjalny pro-

gram edukacyjny stworzony w oparciu o pedagogikę Marii Montessori oraz metodę „Dobrego Startu”.

– Metoda kładzie nacisk na przygotowanie dziecka do samodzielnej, aktywnej i świadomej życia w otaczającym je świecie. Pedagogika Montessori zapewnia dziecku spontaniczną i twórczą aktywność, pomaga w rozwijaniu indywidualnych cech osobowości, w zdobywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji oraz kształtowaniu charakteru – wyjaśnia Paulina Goclik-Leśniowska. – Dzieci biorą też udział w codziennych zajęciach ruchowych, między innymi rytmice i gimnastyce. Tańczą i śpiewają, rozwijając motorykę. Dodatkowo maluchy uczestniczą w zajęciach z języka angielskiego, rytmiki, arteterapii i logopedii, zabawy z elementami integracji sensorycznej. Każde dziecko ma swój leżaczek, kocyk i poduszkę; jeśli tylko odczuwa

W żłobku realizowany jest specjalny program edukacyjny stworzony w oparciu o pedagogikę Marii Montessori oraz metodę „Dobrego Startu”

zmęczenie, może w każdej chwili położyć się i odpocząć – dodaje.

Jakkolwiek początki nie były łatwe, dziś „Wesołe Koziołki” mają już ugruntowaną pozycję na rynku.

– Oczywiście, na starcie napotykałyśmy na wiele trudności. Przejście przez gąszcz przepisów i skomplikowanych procedur to tylko część wyzwań, którym musiałyśmy sprostać. Pierwsze kilka miesięcy naszej działalności to okres, w którym pracowałyśmy na dobrą markę tak, aby rodzice mogli nam zaufać i spokojnie oddać nam swoje pociechy pod opiekę – mówi pani Paulina. – Dziś nasz żłobek cieszy się zaufaniem. Nadal się rozwijamy. Udało nam się pozy-

skać dotację z Urzędu Miasta Poznania oraz z programu Maluch 2015 na dofinansowanie pobytu dzieci w żłobku. Dzięki temu możemy obniżyć koszty czesnego, co bezpośrednio przekłada się na większe zainteresowanie naszą ofertą – dodaje.

Choć praca w żłobku to wymagające i niezwykle odpowiedzialne zajęcie, panie myślą już o rozszerzeniu działalności. W niedalekiej przyszłości chcą otworzyć przedszkole, by rozwijać pracę z dziećmi na kolejnym etapie ich rozwoju. ■

Łukasz Karkoszka

JESSICA atrakcyjna dla wielkopolskich miast

Po sześciu latach od początku działania inicjatywy JESSICA możemy powiedzieć, że pomysł odniósł sukces. Wielkopolska okazała się liderem w wykorzystywaniu pieniędzy unijnych na wsparcie inwestycji miejskich, które mają poprawić jakość życia mieszkańców. Sukces ten jest o tyle istotny, że JESSICA nie oferuje bezzwrotnych dotacji lecz zwrotne instrumenty finansowe, czyli pożyczki, które przecież trzeba oddać. Są one jednak przyznawane na bardzo korzystnych warunkach.

Europejskie wsparcie

JESSICA – Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas, czyli Wspólne Europejskie Wsparcie na rzecz Trwałych Inwestycji w Obszarach Miejskich, była nowością w perspektywie finansowej na lata 2007-2013. Ten wprowadzony przez Komisję Europejską instrument finansowania polega na wspieraniu przedsięwzięć ze wskazanego obszaru za pomocą korzystnie oprocentowanych pożyczek, preferencyjnych gwarancji czy wkładów kapitałowych. JESSICA została utworzona dla wspierania trwałych i zrównoważonych inwestycji, rozwoju i zatrudnienia na obszarach miejskich.

JESSICA była wdrażana przez Unię Europejską pilota-

żowo, co oznacza, że nie wszystkie regiony chciały skorzystać z tego instrumentu. Tymczasem Wielkopolska była pierwszym regionem w Polsce, który zdecydował się na ten krok. Za nią poszły jeszcze cztery województwa: zachodniopomorskie, pomorskie, mazowieckie i śląskie. Decydując się na korzystanie z tej inicjatywy, Wielkopolska postawiła na wspieranie projektów rewitalizacyjnych na terenach miejskich oraz wspieranie instytucji otoczenia biznesu.

Od 2009 roku, kiedy w Wielkopolsce zaczęto oferować wsparcie w ramach JESSICA, podpisano 37 umów na łączną kwotę 321 mln złotych, przy czym wartość wszystkich przedsięwzięć, na które inwestorzy otrzymali wsparcie, przekroczyła 600 milionów złotych.

– *JESSICA okazała się dużym sukcesem* – zapewnia Hubert Zobel, dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego. – *Świadczy o tym nie tylko liczba podpisanych umów na finansowanie projektów, ale także wielkie zainteresowanie tą formą wspierania inwestycji.*

Do tej pory inwestorzy złożyli ok. 80 wniosków o wsparcie w ramach JESSICA. Oczywiście, nie wszyscy mogli je otrzymać, ale znaczna część z nich będzie mogła ponownie wystąpić o takie wsparcie.

Nowoczesne targowisko w Gnieźnie to przykład udanej inwestycji samorządowej zrealizowanej przy wsparciu środków JESSICA. Na terenie targowiska zlokalizowano m.in. 109 straganów i 38 stołów targowych.

– Warto pochwalić się, że Wielkopolska jako pierwsza nie tylko w Polsce, ale także w Europie, podpisała umowę na realizację projektu miejskiego finansowanego przy udziale środków z JESSICA – dodaje dyrektor Zobel. – To również w Wielkopolsce, jako pierwszym w Europie regionie, zakończono realizację inwestycji. Było to utworzenie Centrum Kultury w Koźminie Wielkopolskim. A to znaczy, że nasz region mocno stawia na rewitalizację i może w tej dziedzinie stać się liderem.

Kolejka zadowolonych

Wielkopolskie inwestycje z JESSICA charakteryzują się dużym zróżnicowaniem. Jest wśród nich np. budowa parku technologiczno-przemysłowego w Poznaniu, adaptacja zabytkowej przepompowni na cele kulturalne w Ostrowie Wielkopolskim, rewitalizacja rynku w Kórniku, ale też rozbudowa szpitala

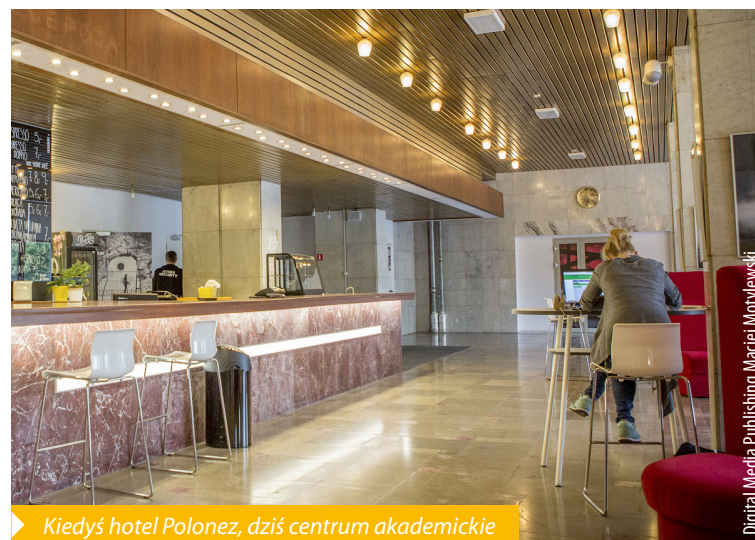
w Pile czy adaptacja dawnego hotelu Polonez w Poznaniu na akademik.

Beneficjentami JESSICA mogą być podmioty prywatne i publiczne. Przykładem udanej inwestycji samorządowej może być rewitalizacja targowiska w Gnieźnie. Mieszkańcy miasta z nowego obiektu mogą już korzystać od roku. Niegdyś „zapuszczone” miejsce zmieniło się w funkcjonalny i nowoczesny obiekt nie tylko targowiskowy, ale także rekreacyjny - z tarasem widokowym i podziemnym parkingiem. Urzędnicy miejscy w Gnieźnie wprawdzie przyznają, że początkowo woleli otrzymać na ten cel dotację, ale JESSICA także spełniła ich oczekiwania.

– Mimo że to kredyt, jego oprocentowanie jest bardzo korzystne – zapewnia Joanna Śmigielska, koordynator budowy targowiska w Gnieźnie. – JESSICA jest wykorzystywana przez Gniezno także przy budowie hali sportowej przy ul. Świętokrzyskiej.

Ze wsparcia JESSICA skorzystał także inwestor, który zdecydował się na adaptację dawnego hotelu Polonez w Poznaniu.

– *W przypadku Centrum Akademickiego Polonez dofinansowanie w ramach JESSICA okazało się na tyle proste, iż nasz projekt doskonale wpisywał się w założenia inicjatywy* – zapewnia Leszek Maciusowicz z firmy Griffin Real Estate odpowiedzialnej za tę inwestycję. Inwestor podkreśla, że przebudowę hotelu Polonez firma potraktowała w pewnym sensie jako eksperyment. Tymczasem okazało się, że nawet bez żadnej promocji udało się niemal całkowicie wynająć obiekt.

Jak to działa?

JESSICA to inicjatywa stworzona przez Komisję Europejską we współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz Bankiem Rozwoju Rady Europy, funkcjonująca w ramach środków funduszy strukturalnych UE na lata 2007-2013 jako jeden ze zwrotnych instrumentów finansowych.

W województwie wielkopolskim Inicjatywa JESSICA jest wdrażana od 2009 r. przy współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym jako Menadżerem Funduszu Powierniczego w ramach pierwszej w Unii Europejskiej Umowy o finansowaniu (z kwietnia 2009 r.) oraz BGK w roli Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich, czyli podmiotu udzielającego preferencyjnych pożyczek inwestorom projektów miejskich. Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął decyzję o przeznaczeniu na realizację Inicjatywy ze środków WRPO 2007-2013 kwoty ponad 66 mln euro.

JESSICA w ramach WRPO 2007-2013 realizowana jest w ramach Priorytetu I Konkurencyjność przedsiębiorstw, Działanie 1.4 Wsparcie przedsięwzięć powiązanych z Regionalną Strategią Innowacji, Schemat III Inwestycje we wsparciu instytucji otoczenia biznesu na terenach miejskich oraz Priorytetu IV Rewitalizacja obszarów problemowych, Działanie 4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich.

Jak przebiega realizowanie wielkopolskich inwestycji w ramach podejścia JESSICA można zobaczyć pod adresem: <https://youtu.be/B6CGXMn0ks>

Obecnie poziom obłożenia jest bliski 100 procent, przy czym centrum akademickie oferuje łącznie około 560 miejsc.

– *Sukces tej inwestycji pokazał, że w Polsce jest zapotrzebowanie na tego typu projekty – dodaje Leszek Maciusowicz. – Myślę, że w przyszłości będziemy inwestować w kolejne tego typu obiekty w miastach z silnymi ośrodkami akademickimi.*

Niskie procenty

Inwestorzy, którzy z różnych względów nie mogą skorzystać z dotacji z funduszy europejskich, chętnie sięgają po wsparcie inicjatywy JESSICA, korzystając przy tym z korzystniejszych warunków niż na zasadach rynkowych. Umożliwia im to pozyskanie finansowania na projekty rewitalizacyjne, które w innym przypadku byłoby dla nich niedostępne. W niektó-

rych przypadkach oprocentowanie kredytu może wynieść 0,5 procent, a maksymalny okres spłaty może być wydłużony do 20 lat.

Przy określaniu wysokości oprocentowania kredytu dla inwestora, którego projekt został zakwalifikowany, brana jest pod uwagę aktualna stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego (np. od marca 2015 roku wynosi ona 1,5 procent).

– *Zasadą jest, że kredyt uzyskany w ramach JESSICA nie może być wyżej oprocentowany niż obowiązująca w danym okresie stopa referencyjna NBP – informuje Łukasz Walczyna, naczelnik Wydziału Instrumentów Finansowych Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego UMWW. – Niemniej, oprocentowanie to może jeszcze zostać pomniejszone, nawet o 80 procent. Kluczem są efekty społeczne, jakie niesie realizacja projektu. Im znaczniejsze nasilenie oddziaływania projektu na cele społeczne, tym warunki są korzystniejsze.*

Efekt synergii

Ponieważ pilotażowy program JESSICA odniósł tak duży sukces, władze samorządowe Wielkopolski analizują kontynuowanie wsparcia dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach zwrotnych form finansowania.

Prowadzone są rozmowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w sprawie możliwości finansowania w tym trybie inwestycji także w obecnej perspektywie 2014-2020. Rozważane jest także poszerzenie oferty finansowania o inne obszary działania. Kontynuowanie wsparcia na rzecz rewitalizacji pozwoli na uzyskanie efektu synergii przedsięwzięć

z poprzedniej i nowej perspektywy finansowej, a to może mieć wyłącznie korzystne skutki dla mieszkańców regionu.

– Obecnie trwają końcowe prace nad przygotowaniem analizy ex-ante instrumentów finansowych, która ostatecznie potwierdzi proporcje alokacji środków z funduszy unijnych na dotacje i wsparcie zwrotne – mówi dyrektor Hubert Zobel. Analizę przygotowuje zewnętrzna wyspecjalizowana firma, która – przygotowując raport – bazuje na doświadczeniach perspektywy finansowej 2007-2013, przeprowadza ankiety, bada doświadczenia w dystrybucji Funduszy Europejskich w innych regionach kraju, a także w innych krajach Unii Europejskiej. Analiza będzie gotowa na początku trzeciego kwartału tego roku. ■

Małgorzata Linettej

Najważniejsze daty i liczby dla inicjatywy JESSICA

Pierwsza Umowa o Finansowaniu z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym jako Menadżerem Funduszu Powierniczego JESSICA w UE	29.04.2009 r.
Wielkopolska pierwszym regionem w Polsce wdrażającym Inicjatywę JESSICA (Umowa Operacyjna z FROM)	29.09.2010 r.
Pierwszy ukończony projekt miejski w UE (centrum kultury w Koźminie Wielkopolskim)	grudzień 2012 r.
Liczba wspartych projektów	37
Wartość wspartych projektów	Ponad 600 mln zł (w tym 321 mln zł z Inicjatywy JESSICA)
Liczba ukończonych inwestycji	18

NASZ REGION

e-Biuletyn Informacyjny Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020
wydawany na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
Departament Polityki Regionalnej,
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel.: 61 62 66 300 • faks: 61 62 66 301
e-mail: promocja.wrpo@wielkopolskie.pl
www.wrpo.wielkopolskie.pl

Opracowanie: Wydawnictwo KA s.c. J. Tomczyk-Lidochowska, K. Wiśniewska-Lewicka,
ul. Górnicza 12, 42-600 Tarnowskie Góry,
e-mail: wydawnictwo@kasc.pl
www.kasc.pl

Redakcja: Joanna Tomczyk-Lidochowska, Łukasz Karkoszka, Małgorzata Linettej,
Koordynacja: Piotr Talaga

Projekt i skład: Wydawnictwo KA s.c.

Zdjęcie na okładce: Targowisko w Gnieźnie, inwestycja zrealizowana przy wsparciu środków JESSICA.
fot. Digital Media Publishing Maciej Motylewski

*e-biuletyn Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego jest wydawany ze środków Unii Europejskiej
z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Pomocy Technicznej
Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020*